

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021 m. rugsėjo 27 d. Nr. 3
Pakruojis

Posėdis įvyko Savivaldybės didžiojoje salėje.

Posėdžio pirmininkė – Pakruojo rajono jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ atstovė, Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos moksleivė Ema Juodinytė.

Posėdžio sekretorė – Pakruojo rajono savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatore (vyriausioji specialistė) Dijana Samuitytė.

Dalyvauja tarybos nariai – Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore Aurelija Bartašė, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyriaus vyr. specialistė Monika Ilgavičiūtė, Pakruojo rajono jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ atstovas, Pakruojo svarsčių kilnojimo klubo „Jėga“ prezidentas Artūras Balnionis.

Posėdžio svečiai: Pakruojo atviro jaunimo centro vadovas Vytautas Girdzijauskas, Savanoriškos veiklos mentorė ir Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro metodininkė Greta Jasiūnienė, Pakruojo policijos komisariato bendruomenės pareigūnai Jurgita Bialaglovė ir Danielius Budrys.

DARBOTVARKĖ:

1. Susipažinimas su Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau – LiJOT) rezoliucija dėl jaunimo įgalinimo ir dalyvavimo savivaldybėse.

2. Dėl pasiūlymų dėl jaunimo verslumo skatinimo ir smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo.

3. Dėl pasiūlymų dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos galimybių seniūnijose ir bendruomenėse bei jaunimo psichinės ir emocinės būklės gerinimo.

4. Kiti einamieji klausimai.

1. SVARSTYTA. Susipažinimas su LiJOT rezoliucija dėl jaunimo įgalinimo ir dalyvavimo savivaldybėse.

Posėdžio pirmininkė E. Juodinytė supažindino posėdžio dalyvius su LiJOT asamblėjoje Nr. 53 priimta LiJOT rezoliucija dėl jaunimo įgalinimo ir dalyvavimo savivaldybėse. Įvardino pagrindines problemas bei LiJOT pateiktus siūlymus.

Kiekvienas pasiūlymas buvo aptartas ir įvertinta situacija Savivaldybėje.

Posėdžio dalyviai pateikė siūlymus dėl galimybių sudarymo jaunimui aktyviai dalyvauti politiniame, pilietiniame ir visuomeniniame gyvenime: skatino jaunimo dalyvavimą įvairiose Savivaldybės darbo grupėse ir komisijose, didinti finansavimą jaunimo organizacijoms ir neformalioms jaunimo grupėms, efektyvinti jaunimo informavimą, suteikti daugiau žinių apie projektų rengimą bei skatinti moksleivius teikti siūlymus dėl mokyklų biudžeto lėšų panaudojimo.

Už pateiktus pasiūlymus posėdžio dalyviai balsavo vienbalsiai. „Už“ balsavo 4, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

NUTARTA:

1. Siekti, kad kuo daugiau jaunų žmonių (jaunimo organizacijų ir neformalių jaunimo grupių atstovų) būtų įtraukti į sprendimų priėmimą – užtikrinti jų dalyvavimą (narystės pagrindu) Savivaldybės komisijose, įvairiose darbo, veiklos grupėse.

2. Siekti didesnio finansavimo jaunimo organizacijų ir neformalių jaunimo grupių veikloms.

3. Užtikrinti efektyvesnę jaunimo informavimą mokyklose, atvirame jaunimo centre ir atvirose jaunimo erdvėse.

4. Skatinti Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centrą organizuoti jaunimui projektų rengimo mokymus.

5. Siūlyti mokykloms organizuoti dalyvaujamojo biudžeto konkursus.

2. SVARSTYTA. Pasiūlymai dėl jaunimo verslumo skatinimo ir smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo.

D. Samuitytė supažindino posėdžio dalyvius su Savivaldybėje įgyvendinama jaunimo verslumo formavimo programa bei Smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimu. Supažindino su Pakruojo rajono savivaldybės pažangaus verslo ir žemės ūkio kūrimo, švarios ir saugios aplinkos išsaugojimo programos lėšų skyrimo smulkiajam ir vidutiniam verslui remti tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), finansinės paramos formomis bei finansinės paramos dydžio apribojimais. Nuoroda į aprašą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2aef0a02f73b11e895b0d54d3db20123?jfwid=-pdh4ovmns>, aprašo pakeitimą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/59309b716d8011e99684a7f33a9827ac?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=d1ff7c41-5657-4c06-aeb1-41c1213d1ee6>.

E. Juodinytė informavo, kad Aprašą planuojama tikslinti, kvietė posėdžio dalyvius teikti siūlymus dėl jaunimo verslumo skatinimo ir smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo.

A. Balnionis pasidalino savo verslo pradžios ypatumais. Sakė, kad pradedančiam jaunam verslininkui labai sunku pradėti verslą, susiduriama su daug sunkumų bei išbandymų. Siūlė remti jaunimo verslo pradžią, ypač pirmąjį verslą ir skirti daugiau lėšų.

M. Ilgavičiūtė, susipažinusi su posėdžio medžiaga, iš anksto pateikė siūlymus: Aprašo finansinės paramos formoje „Išlaidų už naujai sukurtas darbo vietas kompensavimas“ (8.2. punktas) įtraukti vieną iš prioritetų — jauno žmogaus įdarbinimą. Pritarė siūlymui skirti didesnę finansavimą jauno žmogaus pirmam verslui.

G. Jasiūnienė domėjosi ar skiriamas finansavimas verslininkų mokymų išlaidoms kompensuoti. Sakė, kad labai svarbu skatinti jaunus verslininkus mokytis, konsultuotis ir kelti kvalifikaciją.

D. Samuitytė informavo, kad Apraše yra įtraukta viena iš finansinės paramos formų – „Mokymų ir konsultacijų, kvalifikacijos kėlimo ar perkvalifikavimo, tiesiogiai susijusių su profesine veikla, išlaidų kompensavimas“. Finansinės paramos dydžio apribojimas – iki 80 proc. patirtų išlaidų, bet ne daugiau, kaip 500,00 Eur.

V. Girdzijauskas sakė, kad jaunimas linkęs daugiau maketuoti, programuoti, naudotis įvairiomis internetinėmis platformomis, taip išbandant pirmuosius verslumo žingsnius. Siūlė jaunimui daugiau organizuoti įvairių mokymų, diskusijų ar konsultacijų, kaip atpažinti verslo poreikį, kaip kurti verslą ir kaip jį išlaikyti. Būtina skatinti jaunų žmonių idėjas.

E. Juodinytė sakė, kad reikia siekti didesnio viešinimo apie verslo galimybes jaunimui (užimtumo tarnybos programos, verslo pradžios parama, konsultacijos, verslo pasiūlymai ir kt.).

V. Girdzijauskas sakė, kad reikėtų motyvuoti jaunus žmones, kurti, veikti, atpažinti bendruomenės poreikius, žinoti, kokių veiksmų imtis pradedant verslą, kaip įsigyti reikalingų priemonių ir kt.

A. Bartašė pasidalino informacija apie gražius palydėjimo paslaugos pavyzdžius, kurie padėtų skatinti jaunimo verslumą.

M. Ilgavičiūtė akcentavo, kad vadovaujantis Aprašu kompensavimo būdu remiami jau įsteigti verslai, o jaunam žmogui reikia įgūdžių ir finansinės paramos dar prieš kuriant verslą. Siūlė organizuoti daugiau įvairių verslumą skatinančių priemonių: konsultacijas (verslo pradžia, verslo plėtra, mokesčiai, rinkodara, verslo planai, verslo finansavimas ir pan.), simuliacinius žaidimus, konkursus, verslumo stovyklas. Skatino mokyklas aktyviau steigti mokinių mokomąsias bendroves (Lietuvos Junior Achievement programa) ir skatinti pedagogų kvalifikacijos kėlimą.

D. Samuitytė siūlė Pakruojo verslo ir informacijos centrui kurti patyrusių verslininkų – mentorių tinklą, kurie padėtų jaunimui kurti verslus ir juos lydėtų nuo verslo pradžios iki plėtos. Galbūt įgyvendinant verslumo formavimo programą, organizuoti jaunimo verslo idėjos konkursus ir

finansuoti įdomias jaunimo verslo idėjas, prioritetu laikyti bendradarbiavimą su verslininku mentoriumi.

Posėdžio dalyviai pritarė teiktiems siūlymams dėl jaunimo verslumo skatinimo ir smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo.

Už pateiktus pasiūlymus posėdžio dalyviai balsavo vienbalsiai. „Už“ balsavo 4, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

NUTARTA:

1. Administracijos direktoriui ir Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo komisijos pirmininkui siūlyti tikslinti Pakruojo rajono savivaldybės pažangaus verslo ir žemės ūkio kūrimo, švarios ir saugios aplinkos išsaugojimo programos lėšų skyrimo smulkiajam ir vidutiniam verslui remti tvarkos aprašą:

1.1. Papildyti lentelės 8.2. punkto 8.2.1. papunktį prioritetu ir vertinant paraišką daugiau balų skirti įmonei, kuri sukuria naujas darbo vietas jauniems žmonėms, neturintiems patirties.

1.2. Papildyti Aprašo 8.8. punktą: skirti paramą jauniems žmonėms, kurie niekada anksčiau nėra steigę savo įmonės (pirmą verslą). Siūlome finansavimą didinti ir skirti ne daugiau kaip 5000 Eur.

1.3. Papildyti 8.11 punkto 8.11.1. papunktį prioritetu: Jauniems žmonėms mokymų ir konsultacijų, kvalifikacijos kėlimo ar perkvalifikavimo, tiesiogiai susijusio su profesine veikla, išlaidas kompensuoti 100 proc.

2. Įgyvendinant jaunimo verslumo formavimo programą, Pakruojo verslo informacijos centrui siūlyti:

2.1. Organizuoti jaunimui įvairių mokymų, diskusijų ar konsultacijų, kaip atpažinti bendruomenės poreikius, kaip pradėti kurti verslą, kaip įsigyti reikalingų priemonių, ir kaip vystyti verslo plėtrą. Būtina skatinti jaunų žmonių idėjas bei motyvuoti juos aktyviau veikti.

2.2. Daugiau viešinti apie verslo galimybes jaunimui (užimtumo tarnybos programos, verslo pradžios parama, konsultacijos, verslo pasiūlymai ir kt.).

2.3. Organizuoti daugiau įvairių jaunimo verslumą skatinančių priemonių: konsultacijas (verslo pradžia, verslo plėtra, mokesčiai, rinkodara, verslo planai, verslo finansavimas ir pan.), simuliacinius žaidimus, konkursus, verslumo stovyklas. Skatinti mokyklas aktyviau steigti mokinių mokomasias bendroves (Lietuvos Junior Achievement programa) ir pedagogus kelti kvalifikaciją.

2.4. Kurti patyrusių rajono verslininkų – mentorių tinklą, kurie padėtų jaunimui kurti verslus ir juos konsultuoti nuo verslo pradžios iki plėtros. Organizuoti jaunimo verslo idėjos konkursus, finansuoti įdomias jaunimo verslo idėjas bei skatinti jaunimą bendradarbiauti su verslininkais mentoriais.

3. SVARSTYTA. Pasiūlymai dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos galimybių seniūnijose ir bendruomenėse bei jaunimo psichinės ir emocinės būklės gerinimo.

E. Juodinytė kvietė posėdžio dalyvius ir svečius pasisakyti šia tema ir teikti siūlymus.

J. Bialaglovė sakė, kad labai svarbu yra pradėti nuo savęs, kvietė būti tolerantiškais ir neabejingais matant jaunuolių blogą elgesį, pažeidimus ar nusikalstamą veiklą. Skatino tarpinstitucinį bendradarbiavimą, kad iškilusios problemos būtų pastebėtos, laiku sureaguota ir imamasi reikalingų veiksmų. Šiuo metu jaunimo tarpe labai paplito el. cigaretės.

E. Juodinytė sakė, kad reikalingos paskaitos jaunimui su kompetentingais, jaunuolių dėmesį patraukiančiais lektoriais psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos klausimais. Po tokių diskusijų ir susitikimų dauguma jaunuolių susimąsto ir netgi neberūko.

V. Girdzijskas skatino užmegzti ryšį su jaunuoliais ir rodyti gerus pavyzdžius, įkvepiančių ir sveikai gyvenančių žmonių patirtis.

J. Bialaglovė sakė, kad suaugusieji sunkiai atpažįsta el. cigaretes.

M. Ilgavičiūtė siūlė vesti įdomesnius užsiėmimus mokyklose (pvz. kurti prevencinius filmukus ir apdovanoti nugalėtojus), įdomesnes paskaitas, interaktyviau pristatyti aktualius klausimus, naudoti

įdomesnes darbo su jaunimu formas. Siūlė vesti prevencinius užsiėmimus vaikų dienos centruose, atvirame jaunimo centre ir atvirose jaunimo erdvėse bei vykdant mobilųjį darbą su jaunimu kaimiškose vietovėse. Mažai atlikta tyrimų dėl el. cigarečių poveikio.

D. Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad Savivaldybė skiria lėšų vaikų ir jaunimo nusikalstamumo mažinimo programai. Programos vykdytojas – VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono policijos komisariato. Įgyvendinant programą organizuojama labai daug psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos veiklų jaunimui. Į veiklas įtraukiami ir sunkaus elgesio jauni žmonės.

E. Juodinytė paklausė posėdžio dalyvių ar turi dar klausimų, pasiūlymų dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos.

Posėdžio dalyviai ir svečiai daugiau klausimų ir pasiūlymų neturėjo, pritarė teiktiems siūlymams.

Už pateiktus pasiūlymus posėdžio dalyviai balsavo vienbalsiai. „Už“ balsavo 4, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

NUTARTA:

1. Skatinti ugdymo įstaigų, policijos komisariato, atviro jaunimo centro, atvirų jaunimo erdvių ir vaiko dienos centrų tarpžinybinį bendradarbiavimą įgyvendinant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją.

2. Skatinti ugdymo įstaigas, atvirą jaunimo centrą, atviras jaunimo erdves ir vaiko dienos centrus aktyviau įgyvendinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją: organizuoti paskaitas jaunimui su kompetentingais srities specialistais, diskusijas, interaktyvius pristatymus, kurti prevencinius filmukus, bei naudoti įdomesnes darbo su jaunimu formas.

3. Skatinti Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurą aktyviau teikti informaciją bei metodinę pagalbą psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos tema specialistams, dirbantiems su jaunimu.

4. SVARSTYTA. Kiti einamieji klausimai.

E. Juodinytė pakvietė posėdžio svečią Savanoriškos veiklos mentorę pristatyti Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) programos įgyvendinimo rajone situaciją.

G. Jasiūnienė informavo, kad nuo 2019 m. pagal programą savanoriavo 69 jaunimo savanoriai. 2021 m. į programą įsitraukė 19 jaunimo savanorių. Nuo 2019 m. 4 savanoriškos veiklos sutartys buvo nutrauktos. Šiuo metu rajone akredituota 21 savanorius priimanči organizacija.

E. Juodinytė paklausė, dėl kokių priežasčių nutraukiamos sutartys.

G. Jasiūnienė sakė, kad dažniausia jauni žmonės neįvertina savo galimybių savanoriauti 6 mėnesius. Jaunimo savanoriška tarnyba – intensyvi 6 mėn. trukmės savanorystės programa jauniems žmonėms nuo 14 iki 29 m., kurios metu jaunuoliai vidutiniškai 40 val./ mėnesį savanoriauja pasirinktoje akredituotoje priimančioje organizacijoje, kartą per mėnesį susitinka su savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos paskirtu mentoriumi.

D. Samuitytė informavo posėdžio dalyvius, kad 2021 m. liepos 20 d. buvo priimtas sprendimas, jog 2021-2022 m. m. ir 2022-2023 m. m. mokiniams, kurie pateikia pažymėjimą, patvirtinantį atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą (baigtą 6 mėn. programą) – įskaitoma ir socialinė pilietinė veikla. Nuoroda į įsakymą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/fbb37630ac4711eba6328c92adabc234/asr?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=04816074-6850-402d-936c-7dce120f1c8e> (25 punktas).

E. Juodinytė paklausė posėdžio dalyvių ar turi kokių klausimų dėl JST įgyvendinimo.

Posėdžio dalyviai klausimų neturėjo ir padėkojo mentorėi už suteiktą informaciją.

D. Samuitytė pasidžiaugė, kad Lietuvos Respublikos seimas **2022 metus** paskelbė Lietuvos jaunimo metais, Savanorystės metais. Tai tik dar labiau visus paskatins atkreipti dėmesį į jaunimą ir jų

problemų sprendimą. Nuoroda: https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35403&p_k=1&p_t=276294. Kvietė siūlyti priemones, programas ar originalias idėjas, kurias būtų galima įgyvendinti 2022 Jaunimo metais ir iš anksto pasiplanuoti biudžetus. Sakė, kad labai lauks pasiūlymų, idėjų, kaip paminėti jaunimo metus ir ką galėtume kartu nuveikti.

Informavo posėdžio dalyvius, kad šiuo metu aktyvinama ugdymo įstaigų mokinių savivaldų veikla — sukurta messenger grupė, dalinamasi aktualia informacija, organizuojami mokymai, susitikimai su mokinių savivaldų atstovais. Spalio 11 d. planuojamas susitikimas su moksleivių savivaldų pirmininkais ir mokinių savivaldas kuruojančiais mokytojais. Bus pristatyta Lietuvos moksleivių sąjungos (LMS) veikla ir LMS padalinio įkūrimo Savivaldybėje galimybės ir nauda.

E. Juodinytė sakė kad būtina skatinti mokinių savivaldų veiklą mokyklose. Mano, kad savivaldų veiklos aktyvumą dažnai įtakoja kuruojantys mokytojai. Siūlė sudaryti moksleiviams – mokinių savivaldų atstovams galimybę patiems išsirinkti mokinių savivaldas kuruojančius atsakingus asmenis.

V. Girdzijauskas sakė, kad mokinių savivaldos veiktų aktyviau, kad moksleiviai matytų veiklos prasmę, būtina jiems suteikti daugiau galių. Mano, kad mokyklų vadovai turėtų labiau bendradarbiauti su mokinių savivaldų atstovais.

Posėdžio dalyviai pritarė siūlymui mokykloms organizuoti dalyvaujamojo biudžeto konkursus ir į biudžeto formavimą įtraukti moksleivius.

Už pateiktus pasiūlymus posėdžio dalyviai balsavo vienbalsiai. „Už“ balsavo 4, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

NUTARTA:

1. Bendradarbiauti su Savanoriškos veiklos mentore viešinant Jaunimo savanoriškos tarnybos programos galimybes.

2. Siūlyti ugdymo įstaigoms suteikti galimybę mokinių savivaldų atstovams patiems išsirinkti bei susitarti dėl mokinių savivaldą kuruojančio asmens paskyrimo.

3. Siūlyti ugdymo įstaigoms organizuoti dalyvaujamojo biudžeto konkursus — dalį biudžeto lėšų skirti moksleivių idėjoms įgyvendinti.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Ema Juodinytė

Dijana Samuitytė